

خبر در خبر

ایرنا علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به دستور رئیس جمهور مبنی بر اجرای طرح طبیعت‌گردی در آشوراده گفت: امیدوارم فاز دوم کار که طرح طبیعت‌گردی آشوراده است با رعایت تمام الزامات محیط زیستی که مدنظر ماست، پیش از سفر رئیس جمهور درباره انجام تا این طرح به دست ایشان افتتاح شود. وی با اشاره به وجود نگرانی‌هایی در بحث طرح گردشگری آشوراده افزود: صندوق ملی محیط زیست به این طرح ورود کرده تا مردم بدانند محیط زیست پیگیر اجرای مسأله با رعایت تمام الزامات است. معاون رئیس جمهور تأکید کرد: رئیس جمهور در سفر اسفندماه سال ۱۴۰۰ دستوراتی درباره احیای خلیج گرگان و طرح طبیعت‌گردی آشوراده داد. خوشبختانه در راستای این دستورات رهاسازی آب دریا به سمت خلیج گرگان از طریق لایروبی کانال آشوراده اتفاق افتاد که رئیس جمهور از این اتفاق ابراز رضایت کردند.

مهر علیرضا غلامی، فرمانده یگان حفاظت محیط زیست استان اصفهان از دستگیری ۳۳ نفر طی این ماه سال جاری که اقدام به تخریب مناطق حفاظت شده و شکار حیات وحش کرده بودند خبر داد.

ایرنا محمدمهدی فیض آقایی، مدیر مجموعه طاق بستان کرمانشاه گفت: برای تملک عرصه و حریم آثار طاق بستان و املاک ساخته شده در شکارگاه خسروپرویز سه هزار و ۶۸۰ میلیارد تومان بودجه نیاز است. حریم طاق بستان یک هزار و ۱۱۴ هکتار است و از زمین‌های شکارگاه خسروپرویز نیز حدود ۶ هکتار در مالکیت میراث فرهنگی قرار دارد.

مهر پرندگان مهاجر با سرد شدن هوا، بازمی‌آید از مناطقی مثل سیبری به اهواز بازگشتند تا زیبایی خاصی به پل‌های این شهر ببخشند. هر سال ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار پرنده مهاجر شامل ۳۷۵ گونه مختلف وارد خوزستان می‌شوند. به طور عمده این نوع پرندگان گونه‌های کنگار آبری مثل کاکایی‌ها و حواصیل، کنار پل کابلی و جزایر رودخانه کارون هستند.

ایرنا در طول ۶ ماه گذشته روزنامه‌گردین با همکاری مؤسسه محیط زیست استکهلم «اکسفام» تحقیقات گسترده‌ای را به نام «شکاف بزرگ کرین» انجام داده است که آن را «نخبگان آلاینده» نامیده‌اند. این «نخبگان آلاینده» به طور نامتناه‌ای در حال تغییر اقلیم هستند، به طوری که یک درصد از ثروتمندترین مردم جهان به اندازه دوسوم فقیرترین افراد آلودگی کرینی تولید می‌کنند و ثروتمندان جهان عامل مرگ ناخواسته ۱.۳ میلیون نفر هستند.

ایرنا آنتونیو گوتشر، دبیرکل سازمان ملل متحد روز دوشنبه نسبت به روند سریع ذوب شدن یخ‌های قطب جنوب هشدار داد و خواستار اقدام جهانی علیه «آشوب آب‌وهوایی» شد. آتانولی نوشت: گوتشر در جریان یک کنفرانس مطبوعاتی در مقر سازمان ملل در مورد بحران آب‌وهوایی پس از سفر اخیر خود به شیلی و قطب جنوب هشدار داده است که ایستادن روی یخ‌های قطب جنوب و گفته دانشمندان در مورد اینکه یخ‌های قطب جنوب با چه سرعتی در حال ناپدید شدن هستند، عمیقاً نگران‌دهنده است. او گفت که در حال حاضر یخ‌های قطب جنوب و گرینلند سه برابر سریع‌تر از اوایل دهه ۱۹۹۰ ذوب می‌شوند.

فارس در روزهای گذشته بخش‌هایی از جنگل‌های هیرکانی در منطقه کیلان و مازندران به علل مختلف دچار آتش‌سوزی شده است. این آتش‌سوزی همچنان در نقاط مختلف ادامه دارد. حسین آقایی، فعال محیط زیست درباره این اتفاق گفت: این آتش‌سوزی‌ها بیشتر عمدی است و علت انسانی دارد و به دلیل تعارض منافی که بین مردم و جنگل اتفاق می‌افتد این آتش‌زدن‌ها صورت می‌گیرد و بیشتر برای تعرض به جنگل و از بین بردن آن برای ویلاسازی و زمین را پاک کردن است. افراد آتش را در مسیر باد روشن می‌کنند تا به راحتی پخش شود.

محیط زیست مؤثر است؛ در ساخت آگاهی گروه‌های اجتماعی با توجه به سواد زیستی (عمومی)، در ساخت دانش با افزایش درک اساسی‌تر و عالمانه‌تر از مشکلات محیط زیست، در ساخت نگرش با کسب مجموعه‌ای از ارزش‌ها و احساسات، در ساحت مهارت با مشارکت در رفع مشکلات و در ساحت مشارکت فعال با درگیر شدن برای رفع مشکلات محیط‌زیستی در تمام سطوح. در کنار مشارکت مردم، دستگاه‌های اداری، اجرایی و رسانه‌ها محور مهمی از آموزش همگانی است؛ موضوعی که همواره در قوانین برنامه توسعه بر اجرای آن تأکید شده لیکن تا تحقق آن راهی بس طولانی به جا مانده است. نقشی که با تأکید بر برنامه‌های اولویت‌دار و گروه‌های اثرگذار می‌تواند به ارتقای کیفیت محیط زیست و بشورمان کمک فراوانی کند.

برنامه‌ای که با رویکرد قانونی معین، اعتبارات و آیین‌نامه‌های اجرایی روشن، وجود ستادهای کشوری و کارگروه‌های استانی شکل گرفته است و باید در مقام اجرا یا کیفیت مطلوب‌تری تداوم یابد. ثبت این روز در تقویم رسمی کشور به منابه نیروی محرکه جدیدی در پیشران برنامه های محیط زیست کشور خواهد بود. با توجه به این مهم، سازمان حفاظت محیط زیست و در راستای راهبرد مردمی‌سازی دولت مردمی سیزدهم، پیشنهاد ثبت «روز آموزش همگانی حفظ محیط زیست» را تدوین و برای تصویب به شورای فرهنگ عمومی کشور ارائه کرد و در نهایت با تصویب در آن شورا و با ابلاغ رئیس جمهور محترم و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی، روز ۱۵ اسفندماه به این عنوان در تقویم رسمی کشور ثبت شد. البته ناگفته نماند تدوین و ابلاغ سند برنامه ارتقای فرهنگ حفظ محیط زیست از سوی شورای مذکور رویکرد جریان‌ساز و بسیار متعالی برای تحول فرهنگی در حوزه محیط زیست در کشور بوده است.

شامل تمام جنبه‌ها مانند آگاهی از مسائل حوزه پایداری، مشارکت فعال در تصمیم‌گیری، توسعه دانش، مهارت‌ها، مفاهیم و ارزش‌ها برای توانمندسازی مردم در تمام گروه‌های سنی و اقشار مختلف جامعه است. می‌توان گفت آموزش همگانی از یک طرف تداوم و از سوی دیگر مکمل آموزش‌های رسمی محیط زیست محسوب می‌شود. در سرزمین ما پیشرفت پایدار زمانی محقق می‌شود که دانش، اطلاعات و آگاهی و در کل سواد زیستی تمامی شهروندان افزایش یافته و همچنین با ایجاد نگرش درست به طبیعت، رفتار محیط‌زیستی مناسبی شکل بگیرد. با توجه به اهمیت محیط زیست در زندگی شهروندان، رفتار محیط‌زیستی مناسبی شکل بگیرد. با توجه به اهمیت افزایش سواد زیستی آنها پایه تغییر سبک زندگی است. از این رو است که در کنفرانس‌های بین‌المللی از جمله بلگراد، هدف کلی آموزش همگانی تقویت دانش، مهارت و نگرش شهروندان است. دانش با اثرگذاری بر نگرش و نوع مشارکت افراد در حفظ محیط زیست اثرگذار است. یکی از اهداف اصلی آموزش محیط زیست، پرورش مهارت تفکر انتقادی و ظرفیت مطالعه‌گری سازمان‌های مردم‌نهاد است.

به عنوان مثال شاخص کیفیت زندگی از ویژگی پیشرفت پایدار جوامع محسوب می‌شود. این شاخص همچنین نمایانگر وضعیت محیط زیست هر کشوری است که در مؤلفه‌هایی چون تولید پسماند و زیاده، اختصاص سرانه فضای سبز، تولید فاضلاب، آلودگی منابع خاک و کیفیت و شاخص هوا نمایانگر است.

بدون آموزش همگانی تحقق شاخص کیفیت مطلوب زندگی ناممکن است. از این نظر که بین آموزش همگانی و کیفیت محیط زیست و کیفیت زندگی در جوامع مختلف نسبتی مستقیم برقرار است. آموزش همگانی در چند عرصه و ساحت بر اثربخشی کیفی

در سرزمین ما پیشرفت پایدار زمانی محقق می‌شود که دانش، اطلاعات و آگاهی و در کل سواد زیستی تمامی شهروندان افزایش یافته و همچنین با ایجاد نگرش درست به طبیعت، رفتار محیط‌زیستی مناسبی شکل بگیرد. با توجه به اهمیت محیط زیست در زندگی شهروندان، رفتار محیط‌زیستی مناسبی شکل بگیرد. با توجه به اهمیت افزایش سواد زیستی آنها پایه تغییر سبک زندگی است.

به بهانه ثبت و درج «روز آموزش همگانی محیط زیست» در تقویم رسمی کشور

فن اجتماعی کردن رفتار زیستی انسان‌ها

آموزش همگانی رهیافتی مهم در عمومی سازی گفتمان‌های محیط‌زیستی است؛ رهیافتی که در جهان توسعه‌یافته به علت تنوع چالش‌های زیستی از یک طرف و پراکندگی لایه‌های اجتماعی شهروندان از سوی دیگر، به عنوان مهم‌ترین گزینه برای برون‌رفت از چالش‌های محیط‌زیستی محسوب می‌شود. همچنان که می‌دانیم، هدف غایی آموزش همگانی رهیافتی مهم در عمومی سازی گفتمان‌های محیط‌زیستی است؛ رهیافتی که در جهان توسعه‌یافته به علت تنوع چالش‌های زیستی از یک طرف و پراکندگی لایه‌های اجتماعی شهروندان از سوی دیگر، به عنوان مهم‌ترین گزینه برای برون‌رفت از چالش‌های محیط‌زیستی محسوب می‌شود. همچنان که می‌دانیم، هدف غایی

آموزش همگانی ایجاد وجدان جمعی است. به واقع وجدان جمعی زیستی، مخلوق آموزش همگانی؛ و از همین روست که ثبت یک روز و درج آن در تقویم رسمی کشور ۱۵ اسفند واجد اهمیت است. در تعریفی ساده آموزش همگانی در حوزه محیط‌زیست آموزشی است در تمام سطوح و ابعاد و در همه اشکال و دوران به منظور رفع چالش‌های حوزه محیط زیست.

یادداشت

یازدهم‌مادی

استاد مدعو حقوق محیط زیست، دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

آموزش همگانی محیط زیست، فن اجتماعی کردن رفتار زیستی انسان‌هاست. برآیند و محصول

گفت‌وگو با دارنده رتبه سوم سیزدهمین دوره جایزه ملی محیط زیست

تبدیل بطری‌های پلاستیکی به موکت و آسفالت

گزارش

راضیه خونیانی

خبرنگار

واحد صنعتی الباف زاگرس که اقدام به تولید موکت‌های زیبا و آنتی باکتریال با استفاده از بطری‌های پلاستیکی یکبار مصرف کرده است، چندی پیش موفق به کسب رتبه سوم سیزدهمین دوره جایزه ملی محیط زیست شد.

سودابه سعیدی، مشاور محیط زیست واحد صنعتی الباف زاگرس در گفت‌وگو با «ایران» تأکید کرد: پایه و اساس این واحد صنعتی، محیط زیست محور است و تمامی جوانب را از آلودگی هوا تا آلودگی‌های زیست

محیطی به منظور تولید کالاها در نظر گرفته است. در واقع تمامی فعالیت‌های این واحد در راستای شعار سازمان بهداشت جهانی مبنی بر کاهش مصرف مواد پلاستیکی است.

سعیدی گفت: روزانه صدها تن بطری پلاستیکی و شیشه در این واحد صنعتی به موکت و لایه سفید زیرسازی آسفالت تبدیل می‌شود؛ حتی ضایعات موکت‌های تولید

شده هم دوباره به چرخه تولید برمی‌گردد؛ طوری که بعد از فرسوده شدن دوباره خرد و به موکت تبدیل می‌شوند؛ در کل می‌توان گفت که این واحد صنعتی هیچ پسماندی تولید نمی‌کند.

این کارشناس محیط زیست درباره موفقیت کارخانه الباف زاگرس در کسب رتبه سوم سیزدهمین دوره جایزه ملی محیط زیست می‌گوید: در کل ۲ نفر در زمینه صنعتی در کل

کشور موفق به دریافت جایزه شدند که این کارخانه، سوم شد. پتروشیمی مارون هم رتبه دوم را اخذ کرد و هیچ کس را حائز کسب رتبه اول در بحث صنعتی ندانستند. وی با بیان اینکه این کارخانه محیط زیست محور امکان تبدیل تمامی شیشه‌ها یا بطری‌های پت‌رها شده در محیط زیست به الباف و موکت را دارد، گفت: در کل فعالیت‌های این مجموعه در راستای حفاظت از

هیچ‌گونه آلاینده‌ی بر فاضلاب ندارد. سعیدی با اشاره به تولید دیگر این کارخانه به نام لایه سفید که برای زیرسازی آسفالت جاده و اتوبان‌ها استفاده می‌شود، گفت: هیچ نیاز آبی هم ندارد، زیرا دیگ‌های بخار خود از آب تمیز استفاده می‌کنند.

این محصول کیفیت و دوام آسفالت را بیشتر می‌کند و از طرفی تمامی پت‌هایی که قرار بوده در محیط زیست رها شوند مجدداً به چرخه تولید بازمی‌گردند و برای استقامت و استحکام زیرسازی آسفالت جاده‌ها استفاده می‌شوند. از نظر توجه به فضای سبز هم کارخانه محدوده‌های را به این فضا اختصاص داده است. مشاور محیط زیست الباف زاگرس با یادآوری این موضوع که حدود ۱۵ سال است این واحد صنعتی با همین روند فعالیت داشته ولی به تازگی مورد توجه قرار گرفته و اقداماتش برجسته‌سازی شده است، می‌گوید:

از سال‌ها پیش به عنوان مشاور و مسئول محیط زیست به منظور تحقق صنعت سبز و اهداف زیست محیطی این واحد جذب شده است. وی با تأکید بر سابقه ۱۵ ساله این کارخانه تأکید می‌کند که از ابتدا اقدامات آن در راستای حفاظت از محیط زیست بوده است، حتی در بحث صادرات محصول به کشورهای همسایه از جمله عراق موفق عمل

ظاهر موکت‌ها کاملاً طبیعی بوده و از نظر جنس، متریا، طرح و رنگ هیچ تفاوتی با موکت‌های معمولی ندارد. حتی می‌تواند هر نوع طرح و نقش یا رنگی را بسته به سلیقه خود سفارش بدهد

آرامگاه دو شهید مشروطه در بیمارستان لقمان

۱۵ سال قبل و به دنبال به توپ بستن مجلس شورای ملی و دستگیری و کشته شدن «میرزا نصرالله ملک المتکلمین»، ناطق و «میرزا جهانگیرخان شیرازی ملقب به صوراسرافیل» به عنوان روزنامه‌نگار مشروطه‌خواه؛ پیکری بی‌جان آنها در بیابان‌های اطراف تهران رها شد. با پایان دوره استبداد صغیر و گذاشتن سنگ قبر، محل دفن آنها شناسایی شد. بنای آرامگاه اوایل دهه ۸۰ نبت ملی و در سال ۹۷ با تملک بنای آرامگاه توسط شهرداری تهران فرایند مرمت آن آغاز شد. درحال حاضر مرمت آن تمام شده اما هنوز هم بی‌نام و نشان مانده و تنها بیمارانی که به بیمارستان لقمان مراجعه می‌کنند ممکن است به آنها سر بزنند.

عکس: ایرنا

عکس: ایرنا